

[Ἄρ' οὖν **ἂν ἐξαρκέσειεν** ἡμῖν (AP)], :ΚΠ
εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς **οἰκοῖμεν** :πλάγια ερωτηματική-Υ στο ἂν ἐξαρκέσειεν»
καὶ
τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι **γίγνοίμεθα** καὶ
τὰ **τε** πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς **ὁμονοοῖμεν**
καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν **εὐδοκιμοῖμεν**;

Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν.

Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν·

καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησεν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν καὶ πρὸς
τοὺς Ἑλληνας διαβέβληκεν καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς.

Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, [...] μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν,
ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, [...]

καθ' ἐκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν **ἐπιδώσομεν**, [...] ἀδεῶς γεωργοῦντες
καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες : ΚΠ

- ἐπιδώσομεν : P -YP : (ἡμεῖς)
- οἱ μετοχές ΤΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΗΘΩΣ ΤΡΟΠΙΚΕΣ (-μετ: -οντας, δείχνουν τρόπο) : YM =YP → εἶναι συνημμένες στο YP
- ἀδεῶς : επιρρηματικός προσδιορισμός τρόπου ΣΤΟ «γεωργοῦντες» : **ΟΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ Ρ, ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ Η' ΜΕΤΟΧΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΗΜΑ.**
- τὴν θάλατταν : Α στο πλέοντες
- ταῖς ἐργασίαις : Α στο ἐπιχειροῦντες
- ἄλλαις : επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη « ἐργασίαις»
- πρὸς εὐπορίαν : εμπρόθετος του σκοπού ΣΤΟ ἐπιδώσομεν

αἶ νῦν διὰ τὸν πόλεμον **ἐκλελοίπασιν**. : αναφορική προσδιοριστική στη λέξη «ἐργασίαις»

ἐκλελοίπασιν : Ρ

ΥΡ : αἶ

νῦν : εμπρόθετος προσδιορισμός στο ἐκλελοίπασιν

διὰ τὸν πόλεμον : εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο ἐκλελοίπασιν

Ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσιν, μεστήν δὲ γιγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων, : ΚΠ

ὀψόμεθα < ὀρῶ = βλέπω (ὀρῶ, ἐώρων, ὄψομαι, εἶδον, ἐόρακα, ἐοράκειν)

ΣΗΜ : τα ρήματα αίσθησης συντάσσονται με κατηγορηματική μετοχή που είναι πάντα συνημμένη. Μεταφράζονται με «ὅτι» ή «να»

ὀψόμεθα : ρήμα αίσθησης + κατηγορηματική μετοχή

ΥΡ : (ἡμεῖς)

ΑΡ : τὴν πόλιν

λαμβάνουσιν : κατηγορηματική μετοχή – **τὴν πόλιν** : ΥΜ → ΥΡ = ΥΜ → συνημμένη στο ΑΡ

ΣΗΜ : το ΥΜ συμφωνεί πάντα μαζί της σε γένος – αριθμό και πτώση!!!

προσόδους : ΑΜ λαμβάνουσιν

διπλασίας : επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη «προσόδους»

ἢ νῦν : β' ὅρος σύγκρισης

γιγνομένη : κατηγορηματική μετοχή συνημμένη στο ΑΡ

μεστήν : Κ στο πόλιν επειδή η μτχ γιγνομένη προέρχεται από συνδετικό ρήμα (εἰμί, γίγνομαι, φαίνομαι : συνδετικά ρήματα)

ἐμπόρων, ξένων, μετοίκων : γενική του περιεχομένου στη λέξη «μεστήν»

ὧν νῦν ἐρήμη **καθέστηκεν**. : αναφορική πρόταση προσδιοριστική στις λέξεις «ἐμπόρων, ξένων, μετοίκων»

καθέστηκεν: ρήμα

ΥΡ : (ἡ πόλις)

ἐρήμη : Κ στο Υ πόλις

νῦν : επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου στο «καθέστηκεν»

ὧν : γενική του περιεχομένου στο «ἐρήμη»

ΑΝΑΦΟΡΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ ὅς, ἢ, ὅν = ο οποίος

ὅς, οὔ, ὧ, ὅν, οἷ, ὧν οἷς, οὔς

ἢ, ἥς, ἦ, ἦν, αἶ, ὧν, αἷς, ἄς

ὅ, οὔ, ὧ, ὅ, ἄ, ὧν, οἷς, ἄ

Τὸ δὲ μέγιστον· συμμάχους **ἔξομεν** ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους.

Τὸ δὲ μέγιστον : προεξαγγελτική παράθεση

ἔξομεν : Ρήμα

ΥΡ : (ἡμεῖς)

ἀνθρώπους : ΑΡ του ἔξομεν

συμμάχους : Κ στο άνθρωπους

ἅπαντας : κατηγορηματικός προσδιορισμός στη λέξη «άνθρωπους» (**πᾶς, ἅπας, ἅκρος, ὅλος, μόνος, ἔσχατος είναι κατηγορηματικοί προσδιορισμοί εφόσον δεν έχουν άρθρο**)

βεβιασμένους, πεπεισμένους : τροπικές μετοχές (πώς?) **συνημμένες στο ΑΡ (ΑΡ = ΥΜ)**

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚ	ΥΠΕΡΣΥΝΤ
γίγνομαι	ἐγίγνομην	γενήσομαι	ἐγενόμην (β)	γέγονα γεγέννημαι	ἐγεγόνειν ἐγεγενήμην
λέγω	ἔλεγον	λέξω ἐρῶ	ἔλεξα εἶπα (α') εἶπον (β')	εἶρηκα	εἰρήκειν
λέγομαι	ἐλεγόμην	λέξομαι ἐροῦμαι	ἐλεξάμην (α') εἰπόμην (β')	εἶρημαι	εἰρήμην
μένω	ἔμενον	μενῶ	ἔμεινα	μεμένηκα	ἐμεμενήκειν
βάλλω	ἔβαλλον	βαλῶ	ἔβαλον (β')	βέβληκα	έβεβλήκειν
ὀρῶ	ἐώρων	ὄψομαι	εἶδον (β')	έώρακα ὄπωπα	έωράκειν ὀπώπειν
λαμβάνω	ἐλάμβανον	λήψομαι	ἔλαβον (β')	εἵληφα	εἰλήφειν
λαμβάνομαι	ἐλαμβάνομην	ληφθήσομαι	ἐλαβόμην (β')	εἵλημμαι	εἰλήμμην
ἔχω	εἶχον	ἔξω -σχίσω ἔξω : επίρρημα	ἔσχον (β')	ἔσχηκα	ἔσχήκειν

Ἰσοκράτης, Περὶ εἰρήνης 19-21

Ο Ι Π Ρ Ο Σ Δ Ι Ο Ρ Ι Σ Μ Ο Ι

ΟΜΟΙΟΠΤΩΤΟΙ : είναι λέξεις που συμφωνούν (είναι όμοιοι) σε γένος -αριθμό και πτώση και είναι οι εξής : - παράθεση - επεξήγηση - επιθετικός (οποιαδήποτε κλιτή λέξη ή άκλιτη δυνάμει το άρθρου) - κατηγορηματικός (πᾶς, ἅπας, ἅκρος, ὅλος, μόνος, ἔσχατος χωρίς άρθρο)	ΕΤΕΡΟΠΤΩΤΟΙ είναι οι προσδιορισμοί που βρίσκονται σε διαφορετική (έτερη = διαφορετική) πτώση από τη λέξη που προσδιορίζουν Γενική προσδιοριστική : είναι μια γενική που προσδιορίζει άλλη λέξη και της δίνει μια ιδιότητα.
--	--

Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν,
εἰ τὴν πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν
καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα
καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν
καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκιμοῖμεν;

Ἐγὼ μὲν γάρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων
τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν.

Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν
εἰρημένων ἀπεστέρηκεν
καὶ γάρ πενεστέρους ἐποίησεν
καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν
καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας διαβέβληκεν
καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς.

Ἦν δέ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, [...]
μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν,
ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, [...]

καθ' ἐκάστην δέ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν
ἐπιδώσομεν, [...]

ἀδεῶς γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες

καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες
αἷ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν.

Ὅψόμεθα δέ τὴν πόλιν
διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσιν,

μεστήν δέ γιγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ
μετοίκων,
ὧν νῦν ἐρήμη καθέστηκεν.

Τό δέ μέγιστον
συμμάχους ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους,
οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους.

Ἀραγε, λοιπόν, θα ἦταν αρκετό σ' εμάς,
να διοικούμε την πόλη με ασφάλεια
και στα σχετικά με τη ζωή να γινόμαστε πιο πλούσιοι
και να έχουμε ομόνοια μεταξύ μας
και να χαίρουμε εκτίμησης μεταξύ των Ελλήνων;

Γιατί εγώ βέβαια νομίζω ότι αν γίνουν αυτά
η πόλη ολοκληρωτικά θα ευτυχήσει.

Ο πόλεμος λοιπόν, μας έχει στερήσει από όλα
αυτά που έχουν λεχθεί
και φτωχότερους μας έκανε
και μας ανάγκασε να ανεχόμαστε πολλούς κινδύνους
και μας έχει συκοφαντήσει στους Έλληνες
και μας έχει ταλαιπωρήσει με κάθε τρόπο.

Αν όμως συνάψουμε την ειρήνη, [...]
θα εξουσιάσουμε την πόλη με πολλή ασφάλεια,
αφού απαλλαγούμε από πολέμους και κινδύνους και
διχόνοιες, [...]
και κάθε μέρα θα γινόμαστε πιο εύποροι, [...]

χωρίς φόβο καλλιεργώντας τη γη και πλέοντας
τη θάλασσα
και ασχολούμενοι με τα άλλα επαγγέλματα
τα οποία έχουν εκλείψει εξαιτίας του πολέμου.

Και θα δούμε την πόλη
να αποκτά διπλάσια έσοδα απ' ό,τι τώρα

και να γεμίζει από εμπόρους και ξένους και
μετοίκους,
από τους οποίους τώρα έχει ερημωθεί.

Και το σημαντικότερο·
θα έχουμε συμμάχους όλους τους ανθρώπους,
όχι εξαναγκασμένους, αλλά με τη θέλησή τους

ΚΕΙΜΕΝΟ : Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκιμοῖμεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν· καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησεν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκεν καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησόμεθα, [...] μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, [...] καθ' ἐκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν, [...] ἀδεῶς γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασι. Ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσας, μεστὴν δὲ γιγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ὧν νῦν ἐρήμη καθέστηκεν. Τὸ δὲ μέγιστον· συμμάχους ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους.

Μετάφραση: Θα ήταν άραγε αρκετό σε μας, αν την πόλη κατοικοῦμε με ασφάλεια και αν γίνουμε πιο πλούσιοι στα σχετικά με τη ζωή και να έχουμε μεταξύ μας ομόνοια και να χαίρουμε εκτιμήσεως μεταξύ των Ελλήνων; Γιατί εγώ βέβαια θεωρώ πως, αν γίνουν αυτά, η πόλη μας θα είναι πλήρως ευτυχισμένη. Ο πόλεμος, όμως, μας έχει στερήσει όλα αυτά που έχουν λεχθεί· γιατί πράγματι και φτωχότερους μας έκανε και πολλούς κινδύνους μας έκανε να ανεχτούμε και απέναντι στους Έλληνες μας έχει διαβάλει και μας έχει ταλαιπωρήσει με κάθε τρόπο. Αν όμως συνάψουμε ειρήνη, θα κατοικοῦμε την πόλη με μεγάλη ασφάλεια, αφού απαλλαγούμε από πολέμους, και κινδύνους και διχόνοια, και κάθε μέρα θα γινόμαστε πιο εύποροι, καλλιεργώντας τη γη χωρίς φόβο και πλέοντας στη θάλασσα και ασχολούμενοι με τα άλλα επαγγέλματα, που τώρα έχουν εκλείψει λόγω του πολέμου. Θα δούμε, μάλιστα, την πόλη να έχει διπλάσια έσοδα απ' ό,τι τώρα, και να είναι γεμάτη από εμπόρους και ξένους και μέτοικους, από τους οποίους τώρα έχει ερημωθεί. Και το σημαντικότερο· θα έχουμε συμμάχους όλους τους ανθρώπους, όχι με εξαναγκασμό, αλλά με τη θέλησή τους.

Συντακτική ανάλυση

Ἀρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν: Κύρια πρόταση

ἐξαρκέσειεν: Ἀπρόσωπο ρήμα με υποκείμενο τις πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις που ακολουθούν.

ἡμῖν: Δοτική προσωπική.

εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας ως υποκείμενο του ρήματος ἐξαρκέσειεν

οἰκοῖμεν: Ρήμα.

Ὡς υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.

τὴν πόλιν: Ἀντικείμενο.

ἀσφαλῶς: Ἐπιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου.

καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας ως υποκείμενο του ρήματος ἐξαρκέσειεν

γιγνοίμεθα: Ρήμα.

Ὡς υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.

εὐπορώτεροι: Κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο.

τὰ περὶ τὸν βίον: Αἰτιατική της αναφοράς.

καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας ως υποκείμενο του ρήματος ἐξαρκέσειεν
ὁμονοοῖμεν: Ρήμα. - Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς: Αιτιατική της αναφοράς.

καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμοῖμεν: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας ως υποκείμενο του ρήματος ἐξαρκέσειεν
εὐδοκιμοῖμεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
παρὰ τοῖς Ἕλλησιν: Εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου.

Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσιν: Κύρια πρόταση
ἡγοῦμαι: Ρήμα. - Ἐγὼ: Υποκείμενο.
εὐδαιμονήσιν: Ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο του ρήματος.
τὴν πόλιν: Υποκείμενο του απαρεμφάτου (ετεροπροσωπία).
τελέως: Επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου.
ὑπαρξάντων: Γενική απόλυτη υποθετική μετοχή.
τούτων: Υποκείμενο της μετοχής.

Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν: Κύρια πρόταση
ἀπεστέρηκεν: Ρήμα.
Ὁ πόλεμος: Υποκείμενο.
ἡμᾶς: Ἄμεσο αντικείμενο του ρήματος
ἀπάντων: Ἐμμεσο αντικείμενο του ρήματος.
τῶν εἰρημένων: Επιθετική μετοχή ως επιθετικός προσδιορισμός στο ἀπάντων.

καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησεν: Κύρια πρόταση
ἐποίησεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται ὁ πόλεμος.
Ως αντικείμενο του ρήματος εννοείται το ἡμᾶς.
πενεστέρους: Κατηγορούμενο στο ἡμᾶς.

καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν: Κύρια πρόταση
ἠνάγκασεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται ὁ πόλεμος. Ως ἄμεσο αντικείμενο του ρήματος εννοείται το ἡμᾶς.
ὑπομένειν: Τελικό απαρέμφατο ως ἔμμεσο αντικείμενο του ρήματος.
Ως υποκείμενο τίθεται το ἡμᾶς (ετεροπροσωπία).
κινδύνους: Αντικείμενο του απαρεμφάτου.
πολλοὺς: Επιθετικός προσδιορισμός στο κινδύνους.

καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκεν: Κύρια πρόταση
διαβέβληκεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται ὁ πόλεμος.
πρὸς τοὺς Ἕλληνας: Εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου.

καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς: Κύρια πρόταση
τεταλαιπώρηκεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται ὁ πόλεμος.
ἡμᾶς: Αντικείμενο.
τρόπους: Αιτιατική του τρόπου. πάντας: Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τρόπους.
Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα: Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση
ποιησώμεθα: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς. τὴν εἰρήνην: Αντικείμενο.
[Ἡ υποθετική πρόταση με απόδοση της 2 κύριες προτάσεις που ακολουθοῦν: οἰκήσομεν - ἐπιδώσομεν, σχηματίζει υποθετικό λόγο που δηλώνει το προσδοκώμενο.]

μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς: Κύρια πρόταση

οικήσομεν: Ρήμα. - Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
τὴν πόλιν: Αντικείμενο ρήματος.
μετὰ ἀσφαλείας: Εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου.
πολλῆς: Επιθετικός προσδιορισμός στο ἀσφαλείας.
ἀπαλλαγέντες: Χρονική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς:
Αντικείμενα της μετοχής.

καθ' ἐκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν ἀδεῶς γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες: Κύρια πρόταση

ἐπιδώσομεν: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
γεωργοῦντες - πλέοντες - ἐπιχειροῦντες: Τροπικές μετοχές, συνημμένες στο υποκείμενο του ρήματος.
κατὰ τὴν ἡμέραν: Εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου.
ἐκάστην: Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἡμέραν.
πρὸς εὐπορίαν: Εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού.
ἀδεῶς: Επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου.
τὴν θάλατταν: Αντικείμενο της μετοχής πλέοντες.
ταῖς ἐργασίαις: Αντικείμενο της μετοχής ἐπιχειροῦντες.
ἄλλαις: Επιθετικός προσδιορισμός στο ἐργασίαις.

αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν: Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική στο ἐργασίαις της προηγούμενης πρότασης.
ἐκλελοίπασιν: Ρήμα.
αἱ: Υποκείμενο.
διὰ τὸν πόλεμον: Εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας.
νῦν: Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

Ὅψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσιν, μεστὴν δὲ γιγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων: Κύρια πρόταση

Ὅψόμεθα: Ρήμα.
Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
τὴν πόλιν: Αντικείμενο ρήματος.
λαμβάνουσιν – γιγνομένην: Κατηγορηματικές μετοχές με υποκείμενο το τὴν πόλιν.
Τὰς προσόδους: Αντικείμενο της μετοχής λαμβάνουσιν.
διπλασίας: Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τὰς προσόδους.
μεστὴν: Κατηγορούμενο στο τὴν πόλιν ἀπὸ τη μετοχή γιγνομένην.
ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων: Γενικές αντικειμενικές ἀπὸ το μεστήν.

ὧν νῦν ἐρήμη καθέστηκεν: Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική στις λέξεις: ἐμπόρων, ξένων καὶ μετοίκων, της κύριας πρότασης που προηγείται.
καθέστηκεν: Ρήμα.

Ως υποκείμενο εννοείται το ἡ πόλις.
ἐρήμη: Κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο.
νῦν: Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.
ὧν: Γενική αντικειμενική ἀπὸ το ἐρήμη.

Τὸ δὲ μέγιστον· συμμάχους ἔχομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους: Κύρια πρόταση

ἔχομεν: Ρήμα. Ως υποκείμενο εννοείται το ἡμεῖς.
ἀνθρώπους: Αντικείμενο ρήματος.
συμμάχους: Κατηγορούμενο στο ἀνθρώπους.
ἅπαντας: Κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἀνθρώπους.
βεβιασμένους – πεπεισμένους: Τροπικές μετοχές με υποκείμενο το ἀνθρώπους (συνημμένες στο αντικείμενο του ρήματος).

Τὸ δὲ μέγιστον: Προεξαγγελτική παράθεση. [Μπορεί να σταθεί ως κύρια πρόταση, αν εννοηθεί ως ρήμα το ἐστί, με εννοούμενο υποκείμενό του το τότε, και το τὸ μέγιστον θα τεθεί ως κατηγορούμενο στο τότε.]

Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκιμοῖμεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν· καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησεν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκεν καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, [...] μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, [...] καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν, [...] ἀδεῶς γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν. Ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσαν, μεστὴν δὲ γιγνομένην ἐμπορῶν καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ὣν νῦν ἐρήμη καθέστηκεν. Τὸ δὲ μέγιστον· συμμάχους ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους.

Ἰσοκράτους, Περὶ εἰρήνης 19-21

Ερωτήσεις Κατανόησης-Μετάφρασης

A.1. Να μεταφράσετε το χωρίο «Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ... τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν»

Μονάδες 4

A.2. Ποια ήταν η κατάσταση στις επαγγελματικές & εμπορικές δραστηριότητες των Αθηναίων λόγω του πολέμου και τι θα αλλάξει σε αυτές σε περίπτωση ειρήνης;

Μονάδες 4

Λεξιλογικές - Ετυμολογικές Ασκήσεις

B.1. Δίνονται οι ακόλουθες λέξεις: εξουσιαστικός, εξαιρετικός, εχέμυθος, πολυσχιδής, ενοχικός, εξαίσιος, ταλαντούχος, αξιόπιστος, έξοχος

Από τις παραπάνω λέξεις να εντοπίσετε όσες είναι ομόρριζες (απλές ή σύνθετες) του «ἐξομεν» και στη συνέχεια να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων που ακολουθούν με την κατάλληλη από αυτές, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά τους.

1. Μπορώ να του πω όλα τα μυστικά μου, καθώς είναι πολύ
2. Ο χορός που ετοίμασε για τη χριστουγεννιάτικη εκδήλωση ήταν
3. Ο του χαρακτήρας δεν τον βοηθάει να αναπτύξει υγιείς σχέσεις.
4. Είναι δημιουργός με επιτυχημένες παραγωγές σε διαφορετικά θεατρικά είδη.

(Μονάδες 4: 4 x 1)

Γραμματικές Ασκήσεις

αρχαία γ' γυμνασίου –ενότητα 4

B.2. Να επιλέξετε τον **ορθό τύπο (α ή β ή γ)** από τη Στήλη Β' σύμφωνα με την περιγραφή που ζητείται στη Στήλη Α'.

1. άσφαλῶς: γενική ενικού του επιθέτου στο αρσενικό γένος & στον συγκριτικό βαθμό	A. άσφαλοτέρου
B. άσφαλωτέρου
Γ. άσφαλεστέρου
2. μέγιστον: αιτιατική ενικού θηλυκού γένους στον συγκριτικό βαθμό	A. μείζονα/ μείζω
B. μείζονα/μειζίω
Γ. μείζονας/ μειζίους
3. ἐποίησεν: β' πληθυντικό ευκτικής ίδιου χρόνου & φωνής	A. ποιήσοιτε
B. ποιήσειε
Γ. ποιήσαιτε
4. ποιησώμεθα: β' ενικό ευκτικής μέλλοντα μέσης φωνής	A. ποιήσοιτο
B. ποιήσοιο
Γ. ποιήσαιτο
5. πεπεισμένους: γ' ενικό ευκτικής ίδιου χρόνου ενεργητικής φωνής	A. πεπεισμένος εἶη
B. πεπεικώς εἶη
Γ. πείσαι
6. γγινοίμεθα: γ' πληθυντικό υποτακτικής αορίστου β'	A. γένωνται
B. γένοιντο
Γ. γέγονται
7. Ὀψόμεθα: γ' ενικό προστακτικής αορίστου β' μέσης φωνής	A. εἰδέσθω
B. ἰδέσθω
Γ. εἰδέστω
8. λαμβάνουσιν: γ' πληθυντικό οριστικής αορίστου β' ενεργητικής φωνής	A. ἐλάμβανον
B. ἐλάβοντο
Γ. ἔλαβον

(Μονάδες 4: 8 x 0,5)

Συντακτικές Ασκήσεις

B.3. Να χαρακτηρίσετε στο φύλλο απαντήσεων κάθε δήλωση που ακολουθεί ως σωστή ή λανθασμένη γράφοντας Σωστό ή Λάθος δίπλα από κάθε αριθμό:

1. εὐπορώτεροι: Είναι κατηγορούμενο στο εννοούμενο «ἡμεῖς».
2. τῶν εἰρημένων: Το «τῶν εἰρημένων» είναι άμεσο αντικείμενο στο άπεστέρηκεν.
3. ὑπομένειν: Είναι ειδικό απαρέμφατο το οποίο εξαρτάται από το «ἠνάγκασεν».
4. ταραχῆς: Είναι υποκείμενο στη μετοχή «ἀπαλλαγέντες».

5. τὴν πόλιν: Εἶναι υποκείμενο στη μετοχή «λαμβάνουσιν».
6. μεστὴν: Εἶναι κατηγορούμενο στο «τὴν πόλιν».
7. ἐρήμη: Εἶναι αντικείμενο στο «καθέστηκεν»
8. συμμάχους: Εἶναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο του «ἔξομεν».

(Μονάδες 4: 8 x 0,5)

[Εναλλακτική εκφώνηση συντακτικής άσκησης εφ' όλης της ύλης για τις τελικές εξετάσεις]

B.3. Να χαρακτηρίσετε στο φύλλο απαντήσεων κάθε δήλωση που ακολουθεί ως σωστή ή λανθασμένη γράφοντας Σωστό ή Λάθος δίπλα από κάθε αριθμό:

1. Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν: Το «ἂν» στην φράση είναι δυνητικό.
2. εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν: Η πρόταση είναι αντικείμενο στο ρήμα της κύριας πρότασης.
3. τῶν εἰρημένων: Το «τῶν εἰρημένων» είναι άμεσο αντικείμενο στο ἀπεστέρηκεν.
4. ὑπομένειν: Εἶναι ειδικό απαρέμφατο το οποίο εξαρτάται από το «ἠνάγκασεν».
5. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα: Η πρόταση είναι πλάγια ερωτηματική.
6. ὧν νῦν ἐρήμη καθέστηκεν: Η πρόταση είναι αναφορική.
7. ἐρήμη: Εἶναι αντικείμενο στο καθέστηκεν
8. συμμάχους: Εἶναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο του «ἔξομεν».

(Μονάδες 4: 8 x 0,5)

